

C94 – FIN3

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

14 januari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN EN BEGROTING

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de compenserende maatregelen voor de niet-langer aftrekbaarheid van de milieuheffingen

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Dinsdag 14 januari 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Etienne Van Vaerenbergh

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.30 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de compenserende maatregelen voor de niet-langer aftrekbaarheid van de milieuheffingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over de compenserende maatregelen voor de niet-langer aftrekbaarheid van de milieuheffingen.

Minister Van Mechelen antwoordt in naam van minister-president Dewael.

De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, ik ben verrast omdat de minister-president niet aanwezig is, omdat we een andere voorzitter hebben, en omdat die voorzitter mijn vervanger-opvolger in deze commissie is. Ik ben bovendien ook verrast omdat er zo weinig belangstelling is van de pers en van mijn collega's voor dit onderwerp.

Mijn vraag is geïnspireerd door Vlaams realisme. We moeten durven opteren voor een zakelijke, radicale diagnose. Wat goed is, is goed, en dat moeten we op termijn trachten te verzilveren, maar we moeten ook de pijnpunten inschatten en daar met bekwame spoed aan verhelpen. We mogen niet doen alsof die er niet zijn. Mijnheer minister, de kritiek van de oppositie is goed bedoeld. Het komt dan ook grof over als we te horen krijgen dat we gepatenteerde pessimisten en doemdenkers zijn die aan verzuring doen.

Mijnheer de minister, dit dossier werd 3 maanden geleden afgerond. De oppositiepartijen CD&V en N-VA zijn u gevolgd. Via een hoorzitting hebben we het probleem onder de aandacht gebracht. De nota van de heer De Batselier van 18 december 2002 tekent de profilering van het Vlaams Parlement. Hij zegt daarin dat we geen klassiek parlement zijn, en dat een van de pluspunten is dat we werken met hoorzittingen.

In dit dossier hebben we heel degelijk voorbereidend werk geleverd en hoorzittingen georganiseerd die ons op een aantal acute pijnpunten hebben gewezen. Vorige zaterdag kopte De Standaard : 'Vlaanderen verloor de voorbije weken per dag 100 jobs'. Dat was een ontzuisterende vaststelling. Ik verneem nu dat het Uitgebreid Bureau beslist heeft om een actualiteitsdebat te organiseren over de werkgelegenheid. Hopelijk zal dat op een discrete, maar niettemin geanimeerde manier gebeuren.

Deze week is de feestweek van de textiel, tot nader order nog steeds een heel belangrijke sector in Vlaanderen. In sommige regio's wordt de eerste dag van die feestweek 'verloren maandag', en in Zuid-West-Vlaanderen 'weversmisdag' genoemd. Mijnheer de minister, ik heb dat feest niet willen verbodden. In 2002 zijn in West-Vlaanderen in de textiel 950 jobs verloren gegaan. West-Vlaanderen telt 19.000 textieljobs op een geheel van 41.000. Dat toont meteen aan hoeveel ravage er in 2002 is aangericht. Er was dus weinig reden tot feesten.

Er is echter meer, en ik heb me gedeisd gehouden, want ik wist perfect wat er vanmorgen zou gebeuren. Als ervaren en bekwaam minister zult u ook wel de nieuwsberichten hebben gevolgd. Een van de topbedrijven in de streek, Sofitex, vroeger Sofinal, met onlangs nog 1.500 werknemers, en 3 tot 4 jaar geleden nog 2.000, had er vanmorgen nog 470. Het bedrijf had problemen en had de verlenging aangevraagd van een gerechtelijk akkoord. Die

Vandenbroeke

werd echter niet toegestaan. Het nieuws van vanmorgen was eens te meer erg negatief, namelijk het faillissement.

Bij de 950 jobs die in 2002 in de textielsector verloren zijn gegaan, mogen er nu dus nog eens 500 worden bijgeteld door het faillissement van een topbedrijf. Mijnheer de minister, dit is een enorme ravage. In een tijdsspanne van 12,5 maanden zijn er 1.500 jobs – van de 19.000 in West-Vlaanderen en van de 41.000 in heel Vlaanderen – verloren gegaan. Ook u bent een Realpolitiker, en u zult met mij toegeven dat dit desastreus is.

De sector is er geweest. Hij was altijd een troef. Er werd gewerkt op het scherp van de snede, met veel inzet. Een frank was een frank. Nu wordt de sector echter gepakt van alle kanten en is er concurrentievervalsing. Vlaanderen is in menig opzicht groot geworden met de textielsector. Er zijn veelvuldige heroriënteringen geweest. In het verleden deden zich immers ook al crisissen voor, maar de sector heeft zich altijd herpakt. Wat nu gebeurt, is echter zowel qua kwantiteit als qua kwaliteit, dus qua mogelijkheden, de strop.

Een laatste bemerking is van politiek-institutionele aard. Ik heb zonet al De Standaard geciteerd. Ik voeg er nog een andere eminente Vlaamse krant aan toe, een die geen vrije tribune brengt, maar wel dagelijks een podiumstukje, namelijk de Financieel Economisch Tijd. Begin december werd daarin een beschouwend stuk gepubliceerd, getekend door de heer Quix van Febeltex. Hij schrijft daarin over de heffingen en het feit dat ze niet meer aftrekbaar zijn.

In het bijzonder heeft hij het echter over deze Vlaamse regering, die maar eens moet ophouden met haar goednieuwsshow. Ze zal dit doen en ze zal dat doen. Ze ambieert meer fiscale autonomie, want daarmee zullen we presteren. Het tegendeel is echter waar, aldus de heer Quix. Ik citeer hem vrij: 'Vergeet deze goodwill. De uitbreiding van de fiscale autonomie is je reinste onzin. De waarheid is dat we op dit ogenblik gevat zijn – het stuk dateert van begin december van vorig jaar – door een omvattende fase van fiscale recuperatie, met als typevoorbeeld de herziening van de vennootschapsbelasting die wordt vertaald naar Vlaanderen.' De vennootschapsbelasting laten dalen? Natuurlijk, belastingverlaging en meer fiscale autonomie zijn de stokpaardjes van de liberale leider van de Vlaamse regering. De heer Quix noemt dat echter blabla, parole parole. De realiteit is wat ze is: het

gaat over een federale recuperatie. De federale overheid bepaalt in welke mate de belastingen stijgen, in het bijzonder voor gevoelige sectoren in Vlaanderen. Ik noem er drie.

De eerste is de agrobusiness, in het bijzonder in de regio Roeselare-Tielt en in het Meetjesland. De heer De Roo heeft er ooit over geïnterpelleerd. De tweede is die van de wasserijen en de zogenaamde verzorging van textielproducten. Dat is een kleinere sector die, zoals in die schitterende hoorzitting is uiteengezet, voor 75 percent is gelokaliseerd in Vlaanderen. De derde is de textielsector met 41.000 mensen, waarvan 87 percent in Vlaanderen. Ik herhaal het nog maar eens, want het zal wellicht de laatste keer zijn dat we dit cijfer mogen noemen. Die mensen worden gepakt dat het niet meer mooi is.

De heer Quix – niet de eerste de beste – stelde dat, als dit doorgaat zonder compensaties, ons bovenop dit desastreus scenario nog eens het verlies van 400 jobs te wachten staat in de wasserijen en goed 1.000 in de textielsector. Dat kan oplopen tot het twee- of drievoudige als we de afgeleide sectoren meetellen. Mijnheer de minister, telt u dit maar bij de cijfers die we al hebben. Het is duidelijk dat er iets moet gebeuren.

Mijn vragen liggen in het verlengde van de initiatieven die we met de oppositie al hebben genomen. We hebben hoorzittingen gevraagd en gekregen. We hebben daar veel mee bijgeleerd, zodat we in staat waren het scenario juist in te schatten. We hebben een belangenconflict ingeroepen, maar voor de meerderheid hoefde dat niet. De oppositie heeft ook een resolutie voorgesteld. Dat kon niet of mocht niet, en hoefde in elk geval ook niet. Het zou wel opgelost geraken. Dit alles kwam in het bijzonder van CD&V en de N-VA. Het initiatief kwam nooit van het Vlaams Blok, maar ze hebben ons wel gesteund.

De minister-president zei dat hij het wel namens de regering zou regelen in het Overlegcomité. Mocht dat mislukken, dan zag hij nog overgangsmaatregelen als alternatief. Het siert de regering dat ze wil nadenken over de problemen, maar ik stel iets vreemd vast. In een Belga-bericht dat werd overgenomen door De Morgen – alweer een krant – stelde de minister-president dat hij overleg had gepleegd met de ministers Van Mechelen en Dua. Hebben we dan geen minister van Economie? Waar is de heer Gabriëls?

Ik begrijp dat er overleg is geweest met u, minister Van Mechelen, want u bent een ernstig minister, en

Vandenbroeke

u bent bevoegd voor Begroting. Het gaat tenslotte om geld. Maar waar blijft de minister van Economie ? Dit is ongelooflijk, maar goed, het is een detail. Donderdag stel ik een vraag over de teloorgang van Sofitex, en de heren De Roo en Schuermans, die al vaker met dit dossier bezig zijn geweest, zullen het op hun manier ook nog eens doen bij minister Gabriels. Maar hier mis ik hem ook.

We leren uit de kranten dat de maatregel een uitdovend karakter heeft met 100 percent in 2003, 75 percent in 2004, 50 percent in 2005 en 25 percent in 2006. Klopt dat ? Dat zou gebeuren via amendering van het programmadecreet.

Mijnheer de minister, wat is de juiste en volledige inhoud van de regeringsbeslissing van 6 december 2002 inzake de compenserende maatregelen voor de 'niet langer aftrekbaarheid' van de milieuheffingen ? Welke sectoren vallen onder de overgangsmaatregel ? Klopt het dat de maatregel wordt afgebouwd van 100 tot 25 percent ? Welke gevolgen heeft dat op de begroting ? Uit de hoorzitting is gebleken wat de pijnpunten zijn. Dit is concurrentievervalsing. Bent u er zich ten volle van bewust dat een typisch Vlaamse sector naar de verdoemenis wordt geholpen ?

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me volledig aan bij de uiteenzetting van de heer Vandenbroeke. Ik verwijs naar de interpellaties die al in de commissie voor Economie werden gehouden aan minister Gabriels. Ik verwijs ook naar de debatten in de plenaire vergadering naar aanleiding van de indiening van een voorstel van resolutie. We zijn niet tegen het principe van de belastingverlaging. De sectoren die met milieuheffingen worden geconfronteerd, konden die vroeger aftrekken van de belasting. Dat is nu niet meer het geval. Voor een aantal ondernemingen zal het resultaat zijn dat ze meer effectieve belastingen zullen betalen. Ik heb tijdens de plenaire zitting van op de tribune een voorbeeld gegeven. Dat wordt dan weggelachen in het kader van de goednieuws-show waarmee we voortdurend worden geconfronteerd.

Vlaanderen brengt een fatale slag toe aan de sectoren die als gevolg van het regulerend karakter van de heffingen doorgaans al enorme inspanningen hebben gedaan, maar die nu geconfronteerd worden met een hogere belastingdruk, met alle gevolgen van dien. Ik denk aan de wasserijsector, waarin

heel wat laaggeschoolde vrouwen werken. Hun job komt op de tocht te staan. Het gaat vaak over kleinere bedrijven die over heel Vlaanderen verspreid zijn. Een andere sector die in moeilijkheden komt, is de textielveredelingssector. Daar wordt met kleurstoffen gewerkt en tijdens het productieproces is er veel water nodig. Dat kan niet anders.

De heer Vandenbroeke vermeldt enkele cijfers. In 1976 werd een studie van de heer Van Waterschoot, voorzitter van de bedrijfsraad voor de textiel- en kledingnijverheid, bekendgemaakt met als titel : 'Tewerkstelling voor 185.000'. Dat wil zeggen dat er in 1976 185.000 personen in België rechtstreeks tewerkgesteld waren in de textiel- en confectionijverheid. In 1980 werd het textielplan goedgekeurd door de toenmalige regering met minister Claes als minister van Economische Zaken. Toen werkten nog 120.000 mensen in die sector. Ik heb de huidige nationale cijfers bij van tewerkstelling in de textiel- en kledingnijverheid. Het gaat om nog 44.000 personen. Hierin zijn een aantal sectoren niet opgenomen. In totaal gaat het om 55.000 tot 60.000 personen. De aftakeling gaat verder. Ik heb hiervoor gewaarschuwd.

De Vlaamse regering heeft haar slag niet kunnen thuishalen in het debat van het verder aftrekbaar maken van de milieuheffingen, desnoods onder een andere naam. Het gevolg zal zijn dat de genoemde sectoren op zeer korte termijn in de vernieling worden gereden. Ik heb 7 maanden geleden een interpellatie gehouden over de textielnijverheid. Ik heb toen Sofitex genoemd omdat ik wist dat er problemen waren. Het faillissement is niet het gevolg van de milieuheffingen, maar de vrees daarvoor is bij de sector aanwezig. Het Vlaams Parlement en meer bepaald de commissie voor Economie moet de werkgelegenheid in de textiel- en confectionijverheid ernstig onder de loep nemen. Ik besef dat Vlaanderen alleen geen maatregelen kan nemen. Ik weet ook dat bepaalde vroegere vormen van overheidssteun niet meer kunnen. We kunnen echter wel een sectoraal beleid voeren dat bepaalde perspectieven biedt.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, over de economische aspecten zullen we donderdag nog uitgebreid kunnen spreken. We zullen de onzichtbare minister Gabriels dan met de feiten kunnen confronteren. Nu kunnen we ons concentreren op de fiscale aspecten.

Schuermans

De voorbije maanden hebben we samen met onze collega's al het mogelijke gedaan. We hebben gewerkt aan een resolutie, waar echter nog steeds niet over is gestemd, omdat ze in de commissie nog wordt behandeld. Tot nader order blijft ze echter gehandhaafd. Daarnaast hebben we een belangenconflict ingeroepen. Het kwaad is echter geschied. De fiscale aftrekbaarheid van de milieuheffingen is opgeheven.

Nochtans is ons altijd voorgehouden dat ofwel dit via het Overlegcomité zou worden gehandhaafd, ofwel de heffingen zouden worden omgevormd tot bijdragen, die ook in de toekomst aftrekbaar zouden blijven. Ook dat wordt niet gerealiseerd. In de plenaire vergadering van 8 januari heeft minister Gabriëls gezegd dat er inderdaad een compensatiemaatregel komt over een periode van 4 jaar. Dat zou de bedrijven in staat moeten stellen er door middel van de nodige investeringen voor te zorgen dat ze geen heffingen meer moeten betalen, zodat het probleem zich de facto niet meer stelt. Dat is echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. Het is duidelijk gebleken, ook in de hoorzittingen, dat er in die sectoren al heel veel investeringen zijn gebeurd. Ze hoeven dus niet van niets te beginnen. Nog verder gaan zal ofwel onmogelijk zijn, ofwel ondraaglijk, zeker over een periode van amper 4 jaar. Dat is voor zo'n sector immers een korte termijn.

Bovendien, welke investeringen ook worden gedaan, het gebruik van grondwater zal altijd een noodzaak blijven. Voor bepaalde procédés is dat niet uit te sluiten. Er zullen dus altijd heffingen betaald moeten worden, niet omdat het bedrijf niet goed heeft geïnvesteerd of omdat het geen aandacht heeft voor ecologie, enzovoort, maar omdat het inherent is aan het productieproces. Het kan gewoon niet anders. Dit is een productiekost, zoals andere kosten als arbeid, grondstoffen, enzovoort. Zelfs met een compensatiemaatregel, die dan nog beperkt is in de tijd, zal het probleem ook in de toekomst blijven bestaan.

Mijnheer de minister, op welke wijze denkt u de bedrijven, ondanks dit voorbehoud, toch compensaties te kunnen bieden? Hoe zal dat gebeuren? Gebeurt het op basis van het draagvlak, op basis van het aantal gebruikte kubieke meter water, of op welke andere wijze? Komt er een decretale basis voor, of zal het bij besluit worden geregeld? Wanneer zal de regeling in werking treden? Welk budget wordt ervoor uitgetrokken, en met welke kredieten zal het worden gefinancierd? Ik kan me

moeilijk voorstellen dat de al sterk teruggelopen kredieten voor het economisch beleid verder zullen worden aangewend om dit te financieren.

Gezien de ernst van het probleem willen we uiteraard wel dat er maatregelen worden genomen om de effecten te milderen, al geloven we niet dat ze een oplossing kunnen zijn. Het zou echter moeilijk verteerbaar zijn als ook nog moet worden ingeleverd van het budget voor andere incentives, want die zijn dringend nodig in het economisch beleid. We zien nu immers waar het huidige non-beleid toe leidt. Er wordt geen antwoord geboden op de tegenvallende conjunctuur.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ook onze fractie heeft in het verleden het belang beklemtoond van deze textielsector en zijn aanverwante sectoren. In de vorige zitting van de commissie voor Financiën hebben we de Vlaamse regering de mogelijkheid en de kans gegeven gepaste maatregelen te nemen, hetzij door overleg, hetzij door vormen van compensatie. We zijn ervan overtuigd dat de regering de gepaste maatregelen zal nemen, die moeten leiden tot een compensatie waardoor de bedrijven deze abrupte wijziging in hun omgevingsfactoren kunnen overleven, en zich kunnen aanpassen in redelijke omstandigheden en binnen een beperkte tijd. *(Opmerkingen van de heer Chris Vandebroek)*

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, naar aanleiding van de begrotingsbespreking in deze commissie, die uitvoerig is gevoerd en waarbij we een massa informatie en gegevens beschikbaar hebben gesteld, hebben we gedebatteerd over de huidige economische omgeving. We hebben uitvoerig van gedachten kunnen wisselen over de economische situatie, de mondiale crisis en de blijvende oorlogsdreiging die een ongeloflijke ravage aanricht aan de wereldeconomie. Mijnheer Vandebroek, u beseft als academicus beter dan ik dat wanneer de wereldeconomie wordt geraakt, Vlaanderen met zijn open karakter mee in de klappen deelt. De vraag die u zich stelt is : deelt Vlaanderen onevenredig hard in de klappen die vandaag worden gegeven aan een aantal economische sectoren. Het antwoord is volgens mij negatief.

Van Mechelen

Ik doe niet aan een goednieuwsshow. Als vandaag wordt bekendgemaakt dat Sofitex de deuren moet sluiten, en de geschiedenis zal uitmaken hoe het zover is kunnen komen, is enig optimisme niet op zijn plaats.

De minister van Economie is wel degelijk met dit dossier bezig, net zoals de minister van Leefmilieu en de minister van Begroting. In de regering is in aanloop naar het Overlegcomité aan mij gevraagd een stand van zaken op te maken en een aantal mogelijke oplossingen op korte, middellange en lange termijn voor te stellen om maatregelen te nemen om het kind niet met het badwater weg te gooien.

Het economisch debat zal donderdag worden gevoerd in de commissie voor Economie. Ik zal jammer genoeg niet aanwezig zijn. Het debat over de milieuheffingen, de financiering van het milieubeleid en het karakter en de rol van de regulerende heffingen is op dit ogenblik aan de gang in het parlement. In november 1997 heb ik in een resolutie gevraagd om dit debat dringend te voeren. Toen stond al in de sterren geschreven dat de manier waarop het milieubeleid wordt gefinancierd, op lange termijn niet houdbaar is. Ik ben blij dat we vandaag op basis van documenten van de bevoegde minister, een dergelijk debat kunnen voeren en dat er conclusies kunnen worden getrokken en rechtszekerheid voor de bedrijven kan totstandkomen. Bij de resolutie is een moratorium uitgesproken voor de stijging van de milieuheffingen.

De Vlaamse regering moet een positie innemen ten opzichte van de globale federale hervorming van de vennootschapsbelasting. Ik heb het al ontelbare malen herhaald op de tribune en in de commissie : dit is vooral voor het Vlaams bedrijfsleven een uitstekende zaak. De vermindering van het tarief van de vennootschapsbelasting van 40,17 percent naar 33,99 percent en voor KMO's van 28,84 percent naar 24,98 percent is een conditio sine qua non om te proberen Vlaanderen internationaal te positioneren als een regio waar buitenlandse bedrijven zich komen vestigen om nieuwe activiteiten te ontwikkelen. Ik heb in de 2 jaar dat ik minister van Economie was genoeg ervaring opgedaan om te weten dat we aan buitenlandse ondernemingen niet kunnen uitleggen dat hier een vennootschapsbelasting van 40,17 percent bestaat. We mogen nog proberen uitleggen dat we een zeer specifieke regeling hebben van fiscale aftrekbaarheid, het is een boodschap die niet overkomt. Desnoods moet de

commissie de Dienst Investeren in Vlaanderen eens horen om dit te laten bevestigen.

Het is belangrijk de concurrentiepositie van onze Vlaamse ondernemingen in een Europese context te verstevigen. Ook hiervoor is de verlaging van de vennootschapsbelasting absoluut noodzakelijk.

De Vlaamse regering is zich bewust van de specifieke problemen van de textielsector en de wasserijen, maar ze vindt het ontzettend belangrijk dat deze hervorming die federaal moest worden geregeld, doorgang kan vinden. Waarover gaat het ? Er bestaan nogal wat misvattingen over de niet-aftrekbaarheid van de eigenlijke gewestelijke belastingen. We weten dat dit is doorgevoerd door de federale regering om de hervorming budgettair neutraal te houden, waarvoor een aantal compenserende maatregelen zou worden genomen, namelijk een aanpassing van de afschrijfgeregels, een wijziging van het systeem van de definitief belaste inkomsten en een beperking van de aftrekbaarheid van de gewestelijke belastingen.

Voor alle duidelijkheid en om aan deze beperkende maatregel geen overdreven draagwijdte toe te kennen : de oneigenlijke gewestelijke belastingen, dit zijn de belastingen die van origine federaal zijn maar die ingevolge de opeenvolgende fasen in de staatshervorming aan de gewesten werden overgedragen, blijven aftrekbaar. Deze belastingen worden opgesomd in de bijzondere financieringswet. Voor de vennootschappen zijn de voornaamste : de registratierechten op verkopen van onroerende goederen, de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling en de onroerende voorheffing. De gemeentelijke en provinciale heffingen blijven eveneens aftrekbaar. Maar de eigenlijke, autonome gewestbelastingen, heffingen en retributies zullen niet langer aftrekbaar zijn in de vennootschapsbelasting. Meer in het bijzonder gaat het dus voornamelijk over de milieuheffingen, maar er zijn er ook andere zoals bijvoorbeeld de leegstandsheffingen.

In deze beslissing is natuurlijk wel een logica terug te vinden, die misschien sommige bedrijven niet goed uitkomt, namelijk dat deze gewestelijke belastingen en heffingen veelal regulerende niet louter financierende heffingen zijn. Als deze heffingen aftrekbaar zijn in de vennootschapsbelasting, wordt het regulerend karakter voor de bedrijven die winst maken, grotendeels teniet gedaan. Het zou niet erg logisch zijn dat een beleidsdoelstelling van de Vlaamse overheid geheel of gedeeltelijk wordt geneutraliseerd op het federaal niveau. De niet-aftrekbaarheid versterkt de beleidsdoelstelling die de Vlaamse regering met het opleggen van de heffin-

Van Mechelen

gen beoogt, op voorwaarde dat het regulerende heffingen zijn die tot doel hebben de kans te geven aan ondernemingen om door het ingrijpen in productieprocessen aan deze heffing te ontsnappen.

Het debat hierover moet worden gevoerd met vragen als : hoe moet dit gebeuren ? Hoeveel tijd vraagt dit ? Zijn er bijkomende fiscale stimuli nodig bovenop het feit dat de milieuvriendelijke investeringen fiscaal aftrekbaar blijven ? Kan Vlaanderen er nog een schep bovenop doen ? Dit moet worden onderzocht. De basis is dat een regulerende heffing tot doel heeft ontradend te werken en dat de milieufinanciering daardoor gedoemd is te verdwijnen op termijn. De vraag is in welke mate en binnen welke termijn men aan die heffing kan ontsnappen. Dit debat zal moeten worden gevoerd binnen de commissie voor Leefmilieu.

Over de spreiding van deze compensatie over de gewesten is al heel wat te doen geweest. Ik zal de cijfers, voor zover we die kunnen analyseren, eens op een rijtje zetten. Deze zullen overigens in de loop van volgende maanden worden gecontroleerd.

De budgettaire compensatie, bestaande uit de afschaffing van de aftrekbaarheid van de eigenlijke gewestbelastingen, wordt door de federale overheid geraamd op ongeveer 96,68 miljoen euro voor België. We kunnen natuurlijk de vraag stellen hoeveel van deze heffingen in welk gewest worden betaald. Volgens berichten hieromtrent van het VEV zou 90 percent van deze kostprijs door Vlaamse bedrijven worden gedragen. Andere, meer recente berekeningen, waarvan de auteur kenbaar kan worden gemaakt, indien u dit vraagt, en die een onkreukbaar imago heeft aangaande de Vlaamse zaak, geven een spreiding van 56,5 percent door Vlaamse bedrijven, 24,5 percent door Waalse en 19 percent door Brusselse. Deze verdeling benadert heel sterk de verdeelsleutel die wordt gehanteerd bij de verdeling van de BTW-middelen die door de federale overheid aan de deelgebieden worden doorgestort. We moeten deze cijfers goed opvolgen maar we hangen volledig af van informatie van de federale regering.

Wat het overleg met de Vlaamse overheid betreft, wil ik nogmaals benadrukken dat mede ingevolge de bezorgdheid van het Vlaams Parlement deze aangelegenheid door de Vlaamse regering op 22 november officieel is geagendeerd op het Overlegcomité, waar het een eerste keer werd besproken op 20 december. Toen werd beslist dat de federale

overheid in samenwerking met de gewesten een task force zou oprichten die de resultaten van de hele hervorming van de vennootschapsbelasting zou opvolgen. Hierbij zouden zowel de positieve als de negatieve en eventueel de perverse gevolgen van de hervorming in kaart worden gebracht en indien nodig zou de hervorming terug op het Overlegcomité komen voor eventuele bijsturing.

Wat was het standpunt van de Vlaamse regering ? Er waren op een bepaald ogenblik drie denksporen. Ten eerste werd gesteld dat de aftrekbaarheid moest behouden blijven. Dit was voor ons de gemakkelijkste stelling waardoor we de bal terugspeelden naar de federale regering die zelf maar op zoek moest gaan naar de compensatie voor de 96 miljoen euro.

Een tweede mogelijkheid die werd en wordt onderzocht, is de omzetting van de milieuheffingen in milieubijdragen. Dit debat hing nauw samen met een ander punt dat op dezelfde vergadering van het Overlegcomité werd geagendeerd, namelijk de problematiek van de BTW-heffing op Aquafin. Hierbij ontstaat nu de facto een akkoord om de BTW op investeringen in waterzuiveringsinfrastructuur terug te brengen op 6 percent. Hierdoor worden de gewesten niet gedwongen tot oneigenlijke constructies door het omzetten van heffingen in bijdragen die dan zouden kunnen worden gecounterd door een wijziging van de vennootschapsbelasting met betrekking tot de aftrekbaarheid van sommige betalingen. We zouden een heel systeem kunnen opzetten. We hebben een beroep gedaan op een gerenommeerd advocatenkantoor, maar als we deze oefening helemaal zouden hebben gedaan, zouden we opnieuw kunnen worden gecounterd door de wijziging van het vastleggen van de aftrekposten in de vennootschapsbelastingen. Dit zou terug naar af zijn.

Dan is er nog een derde mogelijkheid. Op dit ogenblik is het bijzonder moeilijk om in kaart te brengen wat de gevolgen van de hervorming zullen zijn voor bepaalde sectoren. Een aantal zaken zijn evenwel duidelijk. Men moet geen professor in de economie zijn om te weten dat deze hervorming, in het bijzonder die van de heffing op water, op sectoren zoals waterrijen en textiel een determinerende invloed hebben. Daarom heeft de Vlaamse regering in een discussie op 6 december en op 13 december op basis van een nota die ik had voorbereid, beslist om op korte termijn te proberen voor het aanslagjaar 2004 en de inkomsten 2003 – het jaar waar we eigenlijk een beetje in de mist fietsen wat betreft de gevolgen van de hervorming – voor

Van Mechelen

deze sectoren een compensatie te bekomen van 100 percent.

Ik sluit niet uit dat er op middellange en lange termijn bijkomende maatregelen moeten worden gezocht. We willen een degressief systeem inbouwen van aftrekbaarheid zodat we geen verkeerd signaal geven. We willen met behulp van kennisinstituten onderzoeken of we geen productieprocessen kunnen ontwikkelen, die ook financieel haalbaar zijn, waardoor we op termijn de compenserende maatregelen kunnen afbouwen. Dat wil zeggen dat we ervoor moeten zorgen dat we voor de inkomsten van 2003 100 percent proberen te compenseren. We zullen dat doen via een algemene berekening op de heffingen, waardoor sommige bedrijven een voordeel krijgen dat groter is dan het verlies van de heffing. 2003 moeten we vooral gebruiken om die zaken exact in kaart te brengen en eraan te verhelpen.

De textielsector heeft het in Vlaanderen schitterend gedaan, ondanks de crisis van de jaren tachtig in Europa. Dit is de verdienste van de sector. In Nederland en Wallonië zijn die sectoren verdwenen. Het zou pervers zijn als de Vlaamse regering niet haar volle verantwoordelijkheid zou nemen om blijvende oplossingen te zoeken. Hoe willen we dat doen ?

Tot en met het aanslagjaar 2003 wordt de vennootschapsbelasting als volgt berekend : bedrag van de belastbare grondslag zonder de milieuheffing, maal 40,17 percent. Vanaf het aanslagjaar 2004 bedraagt de vennootschapsbelasting de belastbare grondslag inclusief de milieuheffingen, want die kunnen niet langer worden afgetrokken van de boekhoudkundige belastbare winst, maal 33,99 percent.

Het tarief van 33,99 percent is een vlak en uniform tarief, in tegenstelling tot het progressief tarief met vier schijven voor KMO's. De belastbare grondslag tot 1 miljoen frank was 28,84 percent, en wordt nu 24,98 percent ; tot 3,6 miljoen frank was dat 37,08 percent en het wordt nu 31,93 percent ; tot 13 miljoen frank was het 42,23 percent en nu wordt dat 35,54 percent ; boven de 13 miljoen frank was het 40,17 percent, en wordt het nu 33,99 percent.

Als we op korte termijn een maatregel willen uitvoeren die rechtszekerheid kan bieden voor het fiscaal jaar 2003, aanslagjaar 2004, dan moeten we proberen een gemakkelijke maatregel te vinden die consistent is tegen eventuele kritiek van de Europese Commissie. Vereenvoudigend kunnen we

duus stellen dat het bedrag van de verschuldigde heffing moet worden verminderd met gemiddeld 30 percent om de gevolgen van de niet-aftrekbaarheid volledig te compenseren. Anders gesteld moet het bedrag worden vermenigvuldigd met een coëfficiënt van 0,7 om de beoogde neutralisering te bereiken.

Het is goed dat we nu beslissen om de niet-aftrekbaarheid van de milieuheffingen integraal en blijvend door te schuiven naar de Vlaamse overheid. Aangezien 2003 100 percent compenserend is, hebben we de tijd. Het kan enkel de bedoeling zijn om voor bepaalde sectoren een migratiepad uit te tekenen in de vorm van een degressieve vermindering. We hebben daar met fiscalisten, de VMM, de kabinetten van de ministers Dua en Gabriëls, hard aan gewerkt. We willen een vrij eenvoudig systeem voorstellen. Uit de monitoring van het probleem moet blijken of dat over 4 jaar kan worden uitgevoerd, of dat het tegen het eind van dit jaar moet worden bijgestuurd. Voor mij zou dat geen probleem betekenen.

In deze overgangsperiode is het vanzelfsprekend nodig dat we onderzoeken en met de sector bespreken of productieprocessen kunnen worden aangepast om hun waterverbruik te beperken en of bijkomende zuiverings- en vooral geïntegreerde systemen kunnen worden gebouwd die uiteindelijk een maximaal hergebruik van water mogelijk maken.

Om die filosofie in maatregelen te vatten, hebben we een aantal voorstellen. De bedoelde compensatie beperken we tot 4 jaar met een jaarlijkse verminderingscoëfficiënt van respectievelijk 0,7 ; 0,775 ; 0,85 en 0,925. Met deze coëfficiënten wordt de beoogde compensatie doorgevoerd ten belope van respectievelijk 100, 75, 50 en 25 percent van het te verwachten nadeel als gevolg de niet-aftrekbaarheid. We zullen dit moeten realiseren in het programmadecreet dat we zullen indienen bij de budgetcontrole. In maart of april 2003 zal dat hier in de commissie worden besproken. Dat zal ongetwijfeld de aanleiding zijn voor een debat in de commissie voor Leefmilieu, in de commissie voor Economie en in de commissie voor Financiën en Begroting.

Ik denk dat de maatregel consistent is voor Europa en ik denk dat hij de sector een maximum aan compensatie biedt in 2003. Daardoor kunnen we verder onderzoeken wat er eventueel extra moet gebeuren voor 2004 en 2005.

Ik heb getracht de budgettaire impact van de maatregel te berekenen indien hij beperkt zou blijven

Van Mechelen

tot de textiel- en de textielverzorgingssector. In het jaar 2001 betaalden de textielfabrieken 6.047.046 euro en de wasserijen 1.548.417 euro aan heffingen op waterverontreiniging. Dat maakt in het totaal 7.595.463 euro. De maatregel toepassen zoals we die nu hebben uitgewerkt, levert het volgende op. Voor dit jaar vermenigvuldigen we 7.595.463 met 0,3 en dan komen we uit op 2.278.639 euro. Voor het tweede jaar vermenigvuldigen we 7.595.463 met 0,3 en vervolgens met 75 percent en dan komen we uit op 1.708.979 euro. Voor het derde jaar vermenigvuldigen we 7.595.463 met 0,3 en vervolgens met 50 percent om uit te komen op 1.139.319 euro. Voor het vierde jaar krijgen we 7.595.463 maal 0,3 maal 25 percent om uit te komen op 569.659 euro.

Dit voorstel kan volgens mij op korte termijn in het parlement worden besproken. Het kan als voorstel van decreet sneller worden ingediend als dat kan bijdragen tot een grotere rechtszekerheid in de sector. Het kan ook worden ingediend bij het programmadecreet, omdat alles moet worden vertaald in een aantal begrotingsingrepen. De afspraak binnen de regering is dat de minister van Economie het bedrag voor de compensaties voor de sector ten laste neemt via het Hermesfonds. Dat is de logica zelve. Zo blijven de maatregelen zonder invloed op het budget van het MINA-fonds. Op dit ogenblik zijn we alles in teksten aan het gieten. We creëren een decretale basis en zullen niet werken met besluiten. Ik ga ermee akkoord om er zo snel mogelijk werk van te maken, ofwel via een voorstel van decreet ofwel via het programmadecreet. Op die manier kan alles tegen Pasen afgevoerd worden. Dat is de klassieke timing.

Nu moeten we nagaan tegen welke kostprijs en volgens welke timing bedrijven tegemoet kunnen komen aan of kunnen anticiperen op de impact van een regulerende heffing. Ik ben mijn carrière begonnen in een sector die enorm veel water verbruikte in het verleden. Vandaag verbruikt die sector nauwelijks water omdat er een gesloten circuit is gebouwd. Dat is uiteraard een gigantische investering, maar het kan dus. De vraag is alleen of zo iets ook in de textielsector kan en in welke mate. We moeten immers een onderscheid maken tussen water dat nodig is bij het productieproces en water dat dient als grondstof. In de petrochemie is water een grondstof waarvan de kosten worden verrekend in de verkoopprijs. Proceswater is daarentegen een applicatie van het productieproces. Het water is schaars en het gebruik ervan wordt getaxeerd met een regulerende heffing, zodat de be-

drijven proberen om met een minimale hoeveelheid water het productieproces te laten lukken.

Minister Gabriels zal een beroep kunnen doen op de VITO om op korte termijn bijvoorbeeld de VITO samen met de sector te laten onderzoeken wat realistisch is. Dat kan dan de aanleiding zijn voor verdere stappen. Dergelijke milieu-investeringen blijven federaal fiscaal aftrekbaar, maar we kunnen misschien vanuit Vlaanderen extra incentives geven zodat we onze milieudoelstellingen kunnen halen en ervoor kunnen zorgen dat ecologie en economie verenigd blijven. We kunnen dan bovendien onze economische imperatieven in verband met werkgelegenheid bepalen.

Iedere minister is nu verantwoordelijk voor het uitvoeren van wat de Vlaamse regering heeft afgesproken. Het gaat om een ingreep op de milieuheffingen en daarom zal het kabinet van minister Dua voor het klaarmaken en het indienen van de teksten zorgen. De minister van Economie is bevoegd om alle mogelijke begeleidende maatregelen te nemen.

De voorzitter : De heer Vandebroek heeft het woord.

De heer Chris Vandebroek : Mijnheer de voorzitter, wat mij stoort aan het functioneren van dit parlement is de manier waarop bepaalde discussies met de chronometer in de hand worden getimed. Prietpraat moet worden tegengegaan, daar ga ik mee akkoord, maar een uitgebreid en interessant antwoord verveelt nooit en zo kreeg ik er juist één.

De frictie bevond zich op het niveau van de Kamer en bij minister Reynders. Wie in dit parlement zit, weet welke discussies er in de Kamer worden gevoerd. De vennootschapsbelasting moest neutraal zijn en iedereen zal toegeven dat een daling van die belasting positief is, maar de realiteit waarnaar we altijd hebben verwezen, is dat door de neutraliteit via de heffingen bepaalde Vlaamse sectoren zijn getroffen, worden getroffen en getroffen blijven. Vandaar komt de compensatiegedachte. Ik ken de rentabiliteit van de textielsector. Ik ken de winst-en-verliesrekening ervan en die is negatief. Wat nu aan compensatie wordt aangereikt, blijft vanuit de rentabiliteit bekeken kantje-boordje, zeker voor het eerste en het tweede jaar.

Ik was misschien iets te scherp aan het adres van de minister van Economie. Ik ben heel blij dat er iemand van Agalev aanwezig is. De kwestie van het sokkelwater is helemaal bediscussieerd met minister Dua en minister Gabriels. De sector werkt nu

Vandenbroeke

op het scherp van de snee. Er wordt heel wat omgebouwd met de goedkeuring van minister Dua. Het schoentje wringt bij de minister van Economie. Daaraan moeten we iets doen. Daarom vroeg ik misschien wat te schamper waar de minister van Economie blijft.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, de Vlaamse begroting zal dus worden belast met een federale budgettaire neutrale maatregel. Dat is jammer in een regionale context. Het budget voor Economie is al zeer drastisch aangetast en aangepast. Het Hermesfonds, dat belangrijk is voor de investeringspolitiek ten aanzien van bedrijven, wordt nu nog eens aangetast. Het is in het licht van

de reeds geleverde inspanningen in de Vlaamse context ook niet realistisch dat deze doelstellingen op 4 jaar tijd worden gehaald zodat er dan ook sprake kan zijn van budgettaire neutraliteit voor onze bedrijven.

We hebben strenge milieunormen en daar is zeker wat voor te zeggen. In Wallonië zijn de regels minder streng en zullen bedrijven zich sneller kunnen aanpassen. In het buitenland zijn en blijven deze heffingen bovendien fiscaal aftrekbaar. Dat bezorgt de Vlaamse bedrijven een handicap.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.39 uur.*
